

JAAROVERZICHT IVN VEGHEL 2022

Bestuur

Het jaar 2022 zit er weer bijna op. Het was een jaar wat vooral in het begin nog met Corona van doen had, maar in het jaar steeds minder een hindernis vormde. De nieuwjaar wandeling is afgelast en daarom geen bezoek aan het nieuwe gebouw van de natuurtuin maar de andere activiteiten liepen als vanouds. In de verslagen van de verschillende (werk)groepen kun je hierover lezen.

Onze intrek in het nieuwe gebouw van de natuurtuin is met behulp van veel onze leden en de mensen van de natuurtuin gerealiseerd en we voelen er ons helemaal thuis. Ook onze bezoekers bewonderen onze accommodatie. De samenwerking met de Natuurtuin zal het komende jaar hoog op de agenda staan.

Het bestuur heeft dit jaar met volle bezetting het werk kunnen doen. Er stonden genoeg onderwerpen op de agenda. Het belangrijkste was en blijft dat de (werk)groepen het hart van de vereniging moeten zijn en we vandaaruit onze activiteiten doen en blijven aanbieden. De coördinatorenbijeenkomst maakt duidelijk dat we op de goede weg zitten. Er werd veel uitgewisseld en hier en daar nieuwe verbindingen gelegd. Van drie werkgroepen hebben de coördinatoren hun taak neergelegd. Dat vinden we heel jammer want ze hebben heel belangrijk werk voor ons gedaan. Voor de Insectentuin en voor de tentoonstellingsgroep hebben zich al weer nieuwe kandidaten gemeld, Peter Otte en Ardi van de Steen. Voor de Veghel schoolgidsen is een traject afgesproken om samen met de Natuurtuin te onderzoeken of we dit als één werkgroep gaan benaderen.

Verder stonden op de agenda; het huishoudelijk reglement nog definitief vaststellen, de huurovereenkomst met de gemeente regelen, de landelijke nieuwe web-site, de NGO in gang brengen en ondersteunen, !!!!!

Financieel staan we er goed voor en ondanks dat we meer af moeten dragen per lid aan de landelijke vereniging is de contributie voor dit jaar niet verhoogd.

Op 5 april vond de jaarvergadering plaats. Er waren helaas veel afmeldingen. Toch nog een laatste streek van het Corona virus ? We gaan er vanuit dat er voldoende meegedacht is en gereageerd vanuit de leden om door te gaan met ons werk. Na afloop was er een borrel en een boekenmarkt en zijn veel boeken uit de oude doos bij leden terecht gekomen.

De jubilarissen zijn enigszins vertraagd door Corona, alsnog op de jaarvergadering gehuldigd. Rob Eckendonk (25j.), Pam Kalis (25j.), Annemarie van Diepenbeek (40j.) en Peter Vlamings(40j.) werden hartelijk bedankt voor hun bijdrage in al die jaren.

De landelijk IVN-organisatie en de plaatselijke IVN-afdelingen zijn dit jaar vooral bezig geweest met het zoeken naar de verbindingen met elkaar en naar de manier waarin we elkaar kunnen versterken. Dat is nog niet zo eenvoudig om dat de beide onderdelen erg

verschillend van inhoud en organisatie zijn. Het komende jaar zal dit hoog op de agenda blijven. Het homogeniseren van de jaarverslagen is daarbij nog steeds een aandachtspunt. Het komende kalenderjaar zal ook de nieuwe website van het IVN de lucht in gaan.

De regionale samenwerking met Bernheze, Uden en Oss verloopt goed. De NGO is weer van start en gaat onze potentie van gidsen zeker verrijken. Het organiseren van bijscholing voor gidsen, moeten in het komende jaar weer met hernieuwde energie opgepakt anders dreigt dit te verwateren na alle Corona perikelen.

Het Platform Natuur en Landschap is als overlegorgaan van de natuurverenigingen van Meierijstad en de gemeente bezig geweest met het onderwerp energietransitie. Voor de vertegenwoordigers van het IVN aan dit platform, mag het allemaal wat vlotter en soepeler gaan. Hopelijk komt daar in het nieuwe jaar meer ruimte voor.

Verder ontvangen we via de mail van onze vereniging regelmatig vragen van personen en organisaties over projecten in onze gemeente of wandelingen te gidsen in de natuur voor bedrijven of clubs. Het bestuur probeert deze vragen zo goed mogelijk te beantwoorden door een beroep te doen op de leden met hun specialismes.

De Corona lijkt ons dit najaar met rust te laten en alle ruimte voor ons nieuwe programma te geven met weer hele mooie activiteiten voor 2023.

De Lentecursus staat weer op het programma en ook Sprokkels, ons mooie verenigingsblad, blijft ons inspireren en informeren.

We gaan het nieuwe jaar in met goede moed en veel zin in mooie natuurbelevingen.

Werkgroep amfibieën

Dit jaar met veel enthousiasme gestart om aan een verzoek van RAVON te kunnen voldoen om in een aantal uurhokken in de gemeente Meierijstad DNA van de alpenwatersalamander te verzamelen.

Bleek al na een paar pogingen niet mogelijk te zijn, om deze salamander te vinden door scheppen in poelen waar ze volgens de NDFF zouden moeten voorkomen.

Daarna is dit onderzoek in de ijskast gezet en was het weer tijd om het luisteronderzoek naar de knoflookpad weer op te pakken. De resultaten waren wat tegengevallen, vooral omdat half april er ineens een week weer strenge nachtvorst kwam waardoor de kooractiviteit weer verdween.

Uiteindelijk in 11 van de 18 poelen roepende mannetjes kunnen waarnemen.

Hier het schema van dit onderzoek vanaf 2016

Intussen was het project in het nieuwe terrein in het Hurkske van start gegaan, waarbij een aantal IVN leden de gemeente van advies heeft voorzien over de aanleg van de nieuwe natuur, het resultaat mag er wezen. Doordat de nieuwe poel begin juli al bijna droog stond, en er alleen nog een paar kleine putten water hadden is op ons aanraden de poel in september uitgediept

In juni hebben we ook weer een fuikenonderzoek gedaan en in 2 poelen larven van de knoflookpad aangetroffen. Tijdens dit fuikenonderzoek hebben we toch nog van een aantal alpenwatersalamander DNA kunnen afnemen, waardoor we nog mee konden doen met het Europees onderzoek naar de genetische variatie van deze salamander.

Werkgroep Insectentuin Geerbos

In het najaar van 2021 had Peter Otte de insectentuin gemaaid en het maaisel op hoopjes laten liggen als toevluchtsoord voor overwinterende dieren. In het vroege voorjaar werd dat maaisel op een grote hoop verzameld, zodat de planten tot ontwikkeling konden komen. Maar een natte winter en een aanvankelijk wat fris voorjaar brachten de bloei wat traag op gang met dagen die voor insecten weinig uitnodigend waren. Overal, ook in de insectentuin, was het wat bijen betreft een moeizaam voorjaar. De weinige rosse metselbijen (*Osmia bicornis*) die er vlogen waren ook nog vaak beladen met veel mijten. Er werden weinig nestgangen gevuld en dat gold ook voor de ranonkelbijen (*Chelostoma florisomne*). Maar toen sloeg het weer om naar ongewoon droog en warm en dat bleef maanden zo.

Lidou van Beurden, regelmatig geholpen door trouwe medewerkers, had de tuin weer heel netjes voorbereid op een uitbundige bloei. Het werd een verrassend kleurenpalet, waarbij de kleur geel subtiel werd afgewisseld met paars, rose, wit en rood en dat alles omringd door een uitbundig bloeiende haag van rozen. Koolzaad, toortsen, slangenkruid, zeepkruid, brem, prikneus, pastinaak, verbena, grijskruid, guldenroede, betonie, stinkende ballote, doorbloeide duizendknoop, knoopkruid, klokjes, witte honingklaver, kattenstaart, gamander, beemdkroon en veel andere soorten lieten zich bewonderen. De snel om zich heen grijpende verdroging kon worden beperkt door regelmatig delen te begieten met water uit de aanwezige pomp. Al in juli kon een flink deel worden gemaaid om uitbreiding van de bramen te beperken.

Begin juni op Pinksterzaterdag werd een gezamenlijk ontbijt genuttigd met de mensen die soms of vaak komen helpen. Op 10 juli hielden de imkers open dag bij hun stand in het Geerbos. Lidou en Peter van Beurden en ondergetekende waren (een deel van) die dag aanwezig om bezoekers te woord te staan.

Wat insecten betreft werd het geen uitbundig jaar. Vlinders waren er weinig, maar de oranjetip (*Anthocharis cardamines*), klein geaderd witje (*Pieris napi*), groot dikkopje

(*Ochlodes sylvanus*) en landkaartje (*Araschnia levana*) plantten zich er voort. De kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*) deed zich te goed aan de nectar van betonie.

Op grijskruid kwamen veel exemplaren van de koolschildwants (*Eurydema oleracea*) voor in rode en witte uitvoering. Enkele bijzondere vliegensoorten werden gezien. Een slankpootvlieg *Poecilobothrus nobilitatus*, een hommelfrooflieg (*Laphria flava*), een roodbaardroofvlieg (*Eutolmus rufibarbis*) eenstreepdansvlieg (*Empis stercorea*) en een tweestreepdansvlieg (*Empis digramma*) waren nieuwe waarnemingen, net als (*Epicampocera succincta*), een sluipvlieg die bezig was een ei te leggen in de rups van een klein geaderd witje. Een vliegensoort die eerder werd waargenomen was de zilveren blaaskop (*Conops quadrifasciatus*), maar nog nooit eerder kon een paring van deze vliegensoort worden gefotografeerd.

Van de kevers vielen de kleine eikelboorders (*Curculio glandium*) op die foerageerden op guldenroede en look zonder look. Nog steeds landelijk heel zeldzaam is de bijenwolfkever (*Trichodes apiarius*), waarvan een vijftal exemplaren geteld werden.

Het was een uitgesproken slecht plooiwespjaar. De Duitse wesp (*Vespula germanica*) en de hoornaar (*Vespa crabro*) lieten het echt afweten. Alleen de gewone wesp (*Vespula vulgaris*) was succesvol. De muurwesp *Ancistrocerus antilope* had enkele gangen gevuld met rupsen als larveproviand en was nog te bewonderen toen de reuzenbalsemien bloeide. Dit jaar stonden er maar weinig exemplaren van die plant en al helemaal weinig ook echt in de zon. Dus hommels en andere bijen konden er weinig van profiteren.

Ook weinig graafwespen waren er. Alleen de aanwezigheid van de bleke zeefwesp (*Crabro scutellatus*) en de bijenwolf (*Philanthus triangulum*) kon worden vastgesteld.

De larven van salomonszegelbladwespen (*Phymatocera aterrima*) fileerden de bladeren van salomonszegel bijna helemaal. Elk jaar weer te observeren is de helmkruidbladwesp (*Tenthredo scrophulariae*). De mooie roodzwarte bladwespen *Eutomostethus ephippium* en *Macrophya annulata* werden voor de eerste keer in de insectentuin waargenomen.

Behalve de in het begin van dit verslag genoemde soorten bijen kwamen zeker 7 soorten hommels (waaronder 2 soorten koekoekshommels), 4 soorten zandbijen en 2 soorten groefbijen voor.

Ook de gewone slobkousbij (*Macropis europaea*) werd bij de vijver op grote wedderik gezien. Drie soorten behangersbijen waren er: de tuinbladsnijder (*Megachile centuncularis*), de grote bladsnijder (*Megachile willughbiella*) en de distelbehangersbij (*Megachile ligniseca*), die altijd in de nazomer te vinden is en vaak vol stuifmeel van reuzenbalsemien zit. De gewone kegelbij (*Coelioxys inermis*) is de koekoeksbij van de tuinbladsnijder en vloog in beide geslachten in de tuin rond. Bijzonder was ook de andoornbij (*Anthophora furcata*) op gamander. Maar het meest bijzonder was de waarneming van de slangenkruidbij (*Hoplitis adunca*). Helaas was het een mannetje. Er is geen vrouwelijk exemplaar waargenomen, maar deze waarneming geeft toch hoop dat de slangenkruidbij zich in Veghel gaat vestigen nu er zoveel slangenkruid in de insectentuin en op het spooreplacement tot bloei komt.

Het aantal insecten was niet groot, maar daar stonden toch bijzondere en nieuwe waarnemingen tegenover.

Alle medewerkers zeer hartelijk dank voor hun inzet, met name Lidou van Beurden, Peter Otte, Matty Meij, Annemieke Duterloo, Vic van Heeswijk, Theo van Meegen en Fer Kalis. Hopelijk kan er in 2023 zonder virusangst worden gewerkt en genoten van de insectentuin. Helpers altijd welkom.

Pieter van Breugel

Na jaren intensief betrokken geweest te zijn bij de insectentuin van het Geerbos. Ik noem het maar zijn kindje, heeft Pieter besloten te stoppen als coördinator van de tuin. Gelukkig blijft hij nog wel betrokken bij de tuin door het jaarverslag te blijven schrijven. Helaas is de groep van vrijwilligers, met het verstrijken van de jaren steeds kleiner geworden. Zij die zich betrokken voelen met het leven van de tuin met haar vele bloemen en insecten zijn van harte welkom om de mauwen op te stropen. Op de woensdagochtend en de zaterdagdagen zijn we aanwezig. Het kan toch niet zo zijn dat we deze rijke tuin in het Geerbos met haar vele bloemen en planten straks terug moeten geven aan de gemeente. De biodiversiteit in de tuin aan insecten is al jaren uniek te noemen in Brabant.

Te vermelden is nog dat de plantenwerkgroep in augustus een inventarisatie heeft gedaan naar het aantal planten wat op dat moment actief was. Ze kwamen op een totaal van 108 soorten. Komend voorjaar willen zij nogmaals de tuin met een bezoek vereren om dan de voorjaarsbloeiërs te inventariseren.

Peter Otte

Plantenwerkgroep

De traditionele Eindejaarsplantenjacht kon i.v.m. Corona-maatregelen niet doorgaan. Eind maart is het seizoen begonnen met een studieavond gecombineerd met overleg over de plannen voor het aankomend seizoen. Vanaf eind april tot eind augustus is de plantenwerkgroep bijna wekelijks op pad geweest. Voor FLORON zijn er twee kilometerhokken met een opdracht 'staat deze plant er nog?' geïnventariseerd. In 't Lijnt moesten we zoeken naar Doorgroeid fonteinkruid en die hebben we gevonden. Daarnaast o.a. Struisvaren, Mannetjesvaren en Valse voszegge. In het andere kilometerhok in Keldonk zou Grote pimpernel staan; die hebben we niet kunnen vinden. Op de andere avonden zijn we twee keer naar de Leijgraaf geweest (Brede orchis), Wijboschbroek (Zwartblauwe rapunzels), Kasteel Heeswijk (Moesdistel), Dommelbeemden, Hurkske (Kruipend moerasscherm) en centrum Veghel voor de muurplanten meetnet (Muurvaren en Steenbreekvaren). Ook zijn er twee avonden besteed aan het inventariseren van de planten in de insectentuin op verzoek van de Geerboswerkgroep. Dat was een uitdaging want het zijn allemaal aangeplante planten. Gemiddelde opkomst per avond was 6.

In juli was er een driekwartdag excursie gepland naar Meinerswijk samen met de plantenwerkgroepen in de regio. We hebben gekeken naar rivierflora en de plantjes rondom de oude steenfabriek. Bijzonderheden waren o.a. Polei, Klein vlooienkruid, Slijkgroen.

Begin september werden de avonden te kort om nog buiten te inventariseren en zijn de studieavonden hervat. We hebben dankbaar gebruik gemaakt van de stereomicroscopen en o.a. verschillende teunisbloemen, zuringen en amaranten bekeken. Totaal werden vijf studieavonden in het najaar ingepland.

Volgend jaar gaan we op dezelfde voet verder.

PR werkgroep

Sprokkels is dit jaar ook weer 3 keer verschenen en dankzij enkele vaste en erudiete schrijvers is het gelukt om alle edities te vullen. De redactie had de wens om de mogelijkheid te hebben om op wat meer fotografen een beroep te kunnen doen. Op een oproep is door enkele leden positief gereageerd. De groep bezorgers zorgt ervoor dat Sprokkels heel snel bij de leden op tafel ligt. Zo'n 15 leden ontvangen Sprokkels digitaal en ruim 90 leden een papieren editie.

Het voornemen is om volgend jaar weer 3x een Sprokkels te maken.

Voor iedere publieksactiviteit wordt een persbericht, meestal met een foto, gestuurd naar de regio kranten en Brabants Dagblad. De berichten zijn goed geplaatst. Dit jaar is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een aankondiging te plaatsen op de digitale gemeenteborden.

De e-mail berichten die soms wekelijks naar de afdelingsleden worden verstuurd met informatie over activiteiten die door verschillende natuurorganisaties in de regio worden georganiseerd wordt ook in iets aangepaste vorm naar ongeveer 40 belangstellenden gestuurd.

Deze service wordt ook volgend jaar gecontinueerd.

Website en facebook?

Jaarprogrammacommissie

Op een oproep tijdens de algemene ledenvergadering heeft één lid zich aangemeld om mee te draaien met de programmacommissie. Een oproep via de 'IVN nieuwtjes' leverde zowaar nog 3 leden op waardoor de jaarprogrammacommissie nu uit 6 personen bestaat. Nieuwe mensen hebben nieuwe inbreng en dat is terug te zien op het programma voor 2023.

Omdat er op de Natuurtuin officieel maar plaats is voor 35 personen worden lezingen ingepland in het Pieter BruegelHuis.

Hopelijk is deze groep ook bereid om volgend jaar bij elkaar te komen om een programma samen te stellen.

Karin Koppen

Werkgroep schoolgidsen Veghel

Voor- en najaarswandelingen

Dit jaar hebben we met leerlingen uit groep 6 weer zowel in het voorjaar als in het najaar gewandeld. In het voorjaar hebben we zeven groepen 6, van zeven verschillende scholen, ontvangen in de Aa-broeken. In totaal hebben 10 verschillende schoolgidsen deze in totaal 158 enthousiaste kinderen rondgeleid en met de leerlingen waterdiertjes geschept in de Aa. De resultaten van het scheppen werden gedeeld op waterdiertjes.nl, een nationale waterdiertjes telling; initiatief van het educatieve onderzoeksprogramma GLOBE (www.globenederland.nl).

In het najaar hadden we ook zeven groepen 6 op het programma; echter door een communicatiefout ging één wandeling helaas niet door. Desalniettemin hebben we zes fijne wandelingen begeleid, waarbij 149 kinderen en hun begeleiders werden rondgeleid in het Geerbos, door negen verschillende schoolgidsen. Er werd veel geleerd en ontdekt, zoals verschillende paddenstoelen en de insectentuin, de wilde en tamme kastanjes werden vergeleken, en de laatste ook geproefd.

De najaarswandelingen was tevens de laatste activiteit die door de schoolgidsencoördinatoren werd georganiseerd. Marja van Heijst en Hanneke Leenhouts zijn gestopt als schoolgidsencoördinatoren en er wordt gewerkt aan een vervolg voor deze groep.

Regionaal zijn er initiatieven om gezamenlijk een cursus Jeugdnatuurgids te gaan organiseren, deze zou in het voorjaar 2023 van start moeten kunnen gaan en is vooral bedoeld om meer gidsen te werven voor het werken met kinderen.

Boomfeestdag

De Boomfeestdag wordt in Nederland al meer dan 60 jaar georganiseerd en in Veghel en Erp al jaren door IVN in samenwerking met de gemeente. Dit jaar doet IVN echter niet mee. Hopelijk kan ook deze activiteit volgend jaar weer worden opgepakt.

Werkgroep Schoolgidsen Erp

We zijn in week 25 met 3 scholen op pad geweest in het gebied achter de vakantiehuisjes aan de Meerbosweg (voorheen de Bosbeertjes)

We hebben daarbij dankbaar gebruik gemaakt van de nieuwe paden die door de gemeente zijn aangelegd in het nieuwe natuurgebied.

We hadden een vijftal posten waarin we o.a. aandacht besteedden aan waterdiertjes, slakken en weidevogels. Maar het leukst van alles vonden de kinderen

het maken van een heel groot nest waar ze allemaal in pasten. (Initiatief van Mia)

In het najaar zijn we in week 25 wederom met 3 scholen op pad geweest. Mia was helaas vanwege lichamelijke ongemakken niet in staat mee te doen.

Gelukkig was Geert (Kerkhof) bereid ons te ondersteunen. De scholen uit Boerdonk en Erp slaan af en toe een jaartje over omdat zij met gemengde klassen werken en de kinderen anders een paar keer dezelfde onderwerpen voorgeschoteld krijgen waardoor de aandacht verslapt.

Ook nu hadden we 5 posten met o.a. aandacht voor zaden, sporen, bijen, mieren en paddenstoelen.

Werkgroep Weidevogels;

We zijn dit seizoen met 11 vrijwilligers op pad geweest in Boerdonk, Keldonk, Erp, Veghel, Zijtaart en Mariaheide.

We hebben 78 kievitsnesten, 8 scholeksternesten en 4 wulpennesten gevonden en beschermd.

Er zijn 49 kievitsnesten, 4 scholeksternesten en 4 wulpennesten uitgekomen.

We hebben 3 zogenaamde vossenrasters onder stroom om wulpennesten geplaatst teneinde grondpredatoren te weren.

Vanwege de droogte was het slecht gesteld met de kuikenoverleving door het tekort aan voedsel (insecten).

Groeten, Tom

Werkgroep Veghels Landschap - Wilgenknotten

De Werkgroep Veghels Landschap heeft ruim 20 leden waarvan ca. de helft elke 2 weken actief meewerkt. De werkgroep komt om de week bij elkaar in het buitengebied voor het knotten van bomen. De werkgroep onderhoudt alle knotbomen van de gemeente en het waterschap in het gebied Ham Havel, het gebied langs de Aa vanaf Veghel tot aan Keldonk.

De werkgroep voert de werkzaamheden uit onder begeleiding van het Brabants Landschap. Dit betekent dat er veel aandacht is voor de veiligheid op het werk met een flinke administratie om alle werkzaamheden ARBO-technisch veilig te laten uitvoeren.

Degene die met de (elektrische) kettingzagen werken moeten een cursus hebben gevolgd en beschermende kleding dragen. Daarnaast zijn er regels voor het gebruik van de ladders en ander gereedschap.

Hoewel het dus hard werken is, wordt het knotten door de deelnemers zeer gewaardeerd. Men beleeft veel plezier aan het actief bezig zijn in de natuur. De koffie met koek in de pauze en de soep toe. zijn natuurlijk ook zeer populair.

Het afgelopen knotseizoen van nov.' 21 tot en met maart '22 is er hard gewerkt om de achterstand opgelopen in het Coronajaar, weg te werken. Dat is met het inlassen van een paar extra ingelaste zaagsessies goed gelukt.

Voor het volgend knotseizoen zijn geen grote investeringen voorzien. Misschien een nieuwe pan om de soep warm te houden.

Werkgroep docenten - Cursussen

IVN Veghel is één van de weinige afdelingen die nog regelmatig natuurscursussen verzorgd in de regio Noord Oost Brabant. Met korte natuurscursussen voor beginners, worden mensen enthousiast gemaakt voor allerlei bijzonderheden uit de natuur in de directe omgeving.

Afgelopen jaar is na veel uitstel dan toch een wintercursus gedraaid die oorspronkelijk al voor 2021 gepland stond. Als nascholing voor de gidsen is er een korstmossen cursus georganiseerd.

Werkgroep gidsen

De natuurgidsen van IVN Veghel hebben een belangrijke rol binnen de vereniging. Immers de activiteiten van het jaarprogramma worden verzorgd door deze gidsen. Elk jaar is het toch weer spannend of het lukt om het jaarprogramma gevuld te krijgen met gidsen.

Gelukkig is dit jaar een nieuwe Natuurgidsencursus BOVU (Bernheze, Oss, Veghel en Uden) onder leiding van Rini Kersten van start gegaan met 9 deelnemers namens de afdeling Veghel.

Dat belooft dus een flinke uitbreiding van het gidsenteam.

De activiteiten van afgelopen jaar zijn allemaal doorgegaan met wisselende belangstelling. Soms was het weer daar debet aan, soms ook niet. Het is in ieder geval iets wat de aandacht heeft.

Er wordt serieus nagedacht over nieuwe kleding voor de gidsen waardoor ze beter herkenbaar zijn in het veld.

Werkgroep: vrijdagmorgenwandeling

Een moeilijktijd is achter de rug ivm corona en alle beperkingen die daar bij horen. Maar we zitten dit jaar weer in ons vast ritme. Dat betekent weer gewoon met de auto en geen mondkapjes meer. We waren weer met elf of twaalf deelnemers en genoten al pratend van de natuur om ons heen. We wandelden weer in Erp, St Michielsgestel, Son, Maashorst, Heeswijk enz. Helaas zijn enkele vast klanten ivm blessures afgevallen. Er zijn echter ook weer enkele nieuwe natuurvrienden bijgekomen. We lopen met het motto van de 3 G's dwz Gezondheid, Groen en Gezelligheid. En deze drie in willekeurige volgorde. Mooi dat wandelaars soms ook IVN-leden worden.

Eind november viert de groep haar 25-jarig bestaan. Uiteraard wordt dat een bijzondere wandeling met een feestelijk tintje. En een beetje publiciteit in stadskrant en Sprokkels hoort daar ook bij.

We hopen op onbeperkte , mooie en gezellige wandelingen in de toekomst.

Pieter van den Berk

Werkgroep Wandelen met cliënten van dagopvang "De Donk",

Afgelopen jaar zijn we in het voor- en najaar 18 keer bij dagopvang "De Donk" geweest.

Ons groepje bestaat uit 3 personen.

We zijn afwisselend naar het Geerbos en naar de natuurtuin 't Bundertje gewandeld.

Onderweg vertellen we of laten we wat zien over de natuur.

De meeste cliënten kunnen niet zover lopen en zitten in een rolstoel.

Een vijftal keren hebben we vanwege slecht weer een binnen activiteit gedaan.

Voor 2023 hopen we enkele IVNers erbij te krijgen zodat we er zeker van zijn dat onze werkgroep kan blijven bestaan en we meer cliënten mee naar buiten kunnen nemen.

Maria van den Oetelaar

Natuurtuinwerkgroep

Het was een opstartjaar in meerdere opzichten voor Natuurtuin 't Bundertje. Covid-maatregelen vielen samen met sloop en nieuwbouw van de gebouwen in 2020 en 2021.

Vrijwilligersgroepen kwamen in 2022 weer bij elkaar; het programma werd opnieuw opgestart met bekende en nieuwe elementen. In het gebouw werd alles verkend en ingericht. Ook voor bezoekers was de nieuwe situatie een ontdekking. De resultaten zijn fraai – het nieuwe gebouw verwelkomt de bezoekers en nodigt uit om de natuur eromheen te bewonderen.

Zondagochtenden

Veel aandacht was er voor de pilot van een maandelijkse zondagochtend van IVN Veghel. Elke eerste zondag van de maand van 10-12 uur bieden IVN gidsen een natuurthema aan. Gaandeweg kreeg het concept vorm en kwamen de bezoekers – veel gezinnen/grootouders met jonge kinderen en zondagochtend wandelaars met een gemiddeld bezoekersaantal van 23. Natuurtuinvrijwilligers schenken koffie/thee en ontvangen jonge bezoekers in het dierenverblijf.

Alle IVN'ers die hieraan hebben meegedaan, inclusief de amfibieënwerkgroep en de plantenwerkgroep die ieder een zondagochtend hebben ingevuld, waren positief over de nieuwe activiteit. Het programma voor 2023 wordt ingevuld met mooie natuurthema's. Belangrijk voor ons als IVN'ers is dat er een serieuze inhoud is, met wisselende werkvormen, aangeboden op het niveau van de jonge kinderen en hun begeleiders. Door deze aanpak krijgen wij ook een aanhang van betrokken bezoekers.

Evenementen

Terug op het jaarprogramma: de Stekjesmarkt en het Oogstfeest.

Onze Stekjesmarkt in mei vindt plaats samen met de Kinderboerderijdag van Natuurtuin 't Bundertje. Voor jong en oud een fijne combinatie. Door de kinderactiviteiten bij de dieren komen veel jongere bezoekers ook langs bij de plantjes – kinderen van de natuurtuin zaaien vooraf tomaten of kruiden om weg te geven – mensen zoeken iets voor in de bloementuin of moestuin – bezoekers die voor de plantjes komen genieten ook van de kinderactiviteiten. Er komt geen geld aan te pas. Mensen brengen planten mee die ze over hebben: stekjes, zaailingen, planten die over zijn uit de tuin. Ze wisselen informatie uit, geven adviezen over elkaars plantgoed en ontdekken nieuwe planten. Mooie contacten, veel groen enthousiasme en een opsteek voor de biodiversiteit van de tuinen. De stekjesmarkt is zeer druk bezocht dit jaar waardoor veel plantjes een nieuwe thuis vonden.

Het Oogstfeest had als thema Sprokkelen en Verzamelen. Er was een gezellige informatiekraam van IVN Veghel. Aandacht voor seizoensproducten, knutselen met gesprokkelde stokken, herfstsoep en oogstkoek voor de bezoekers, muziek – dit blijft een vast programma onderdeel in de komende jaren.

Pelgrimagetocht Fioretticollege

Leerlingen van het Fioretticollege kwamen langs tijdens een themawandeling als pelgrimage naar de Abdij van Berne. Op de natuurtuin gingen ze met IVN schoolgidsen op zoek naar eetbare planten en kruiden waar ze thee van konden zetten en zelf een hapje konden bereiden.

Op verzoek van de natuurtuin kunnen onze gidsen worden ingezet bij schoolactiviteiten of speciale thema's van het natuurtuinprogramma.

Een blik in de toekomst

Het voornemen is door te gaan op de ingeslagen weg. De zondagochtendthema's, de stekjesmarkt en het oogstfeest staan op het programma in 2023. Waar mogelijk gaan we in op verzoeken voor extra kennis in begeleiding van groepen van Natuurtuin 't Bundertje.

In een nieuw overleg met de schoolgidsengroep richten wij ons op een gezamenlijke aanpak voor natuureducatie bij scholen, kinderen en jeugd.

Het doel is een bevordering van interesse en enthousiasme voor de natuur, met als achtergrond een goede kennis van natuurthema's en actualiteiten die in de maatschappij spelen.